

MOJA MAŁA OJCZYZNA

ZIELONKA

Teren Zielonki opisany w 1564 r.

"Puszcza ku Słupnu, a ku Brodnemu jest puszcza królewska dosyć niemała jest jej w objazd przez 6 mil. Jest w niej drzewa rozlicznego dosyć ku budowaniu i ku barci godne są. Jest też i zwierza niemało w tej puszczy łąń zwłaszcza, jeno pokoju nie mają trzeba by tej puszczy lepiej strzec".

Historia Zielonki

Historia tych terenów sięga X w., kiedy były własnością książęcą, a od XIV w. stanowiły część dóbr królewskich wsi Bródno. Prawdopodobnie na początku XVIII w. był tu już folwark i karczma nazywane Nutka-Zielonka, dając początek nazwie miasta.

Folwark

Zabudowania folwarku znajdowały się dokładnie w tym miejscu, gdzie obecnie jest klasztor Dominikanek - Misjonarek. Do folwarku należały jeszcze w XVIII wieku i do połowy XIX wieku, budynki Wierchowiska, najpewniej były to domy pracowników (czworaki). Znajdowały się w pobliżu dzisiejszego Placu Targowego i być może zostały zburzone w związku z budową kolei Warszawsko-Petersburskiej w 1862 roku. Wierchowiskiem nazywano jeszcze na przełomie XIX/XX wieku wydmnę w sąsiedztwie obecnego budynku Rady Miasta.

Karczma

Karczma stała przy starym, jeszcze średniowiecznym trakcie prowadzącym z Pragi przez Kobyłkę, Jadów do Nur i idącym przez Zielonkę dokładnie tak jak dziś ulica Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Znajdowała się przy odejściu drogi do folwarku, ściśle w tym miejscu, gdzie obecnie jest narożnik ulicy Kardynała Wyszyńskiego i Chopina.

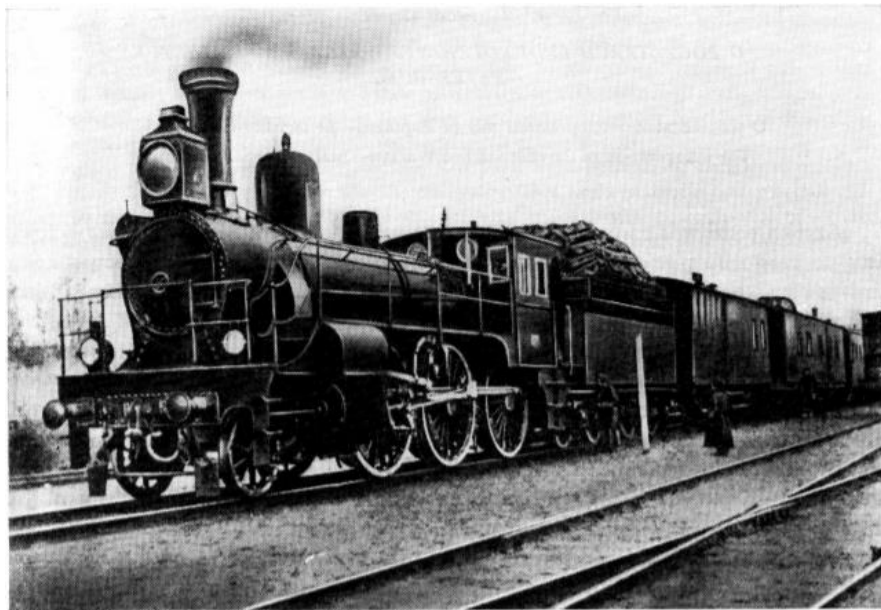
W 1830 roku składała się z domu przy trakcie i budynku w głębi, złożonego w czworobok z podwórzem w środku.

Pod koniec XIX w. sąsiadujące z Nutką-Zielonką dwie wsie zlikwidowano, a ich tereny zamieniono na poligon artyleryjski. W 1906 r. w Zielonce powstał drugi folwark „Zosinek”.

Folwark Zosinek w 1928 r. Fot. Archiwum Zielonki

Na przełomie XIX/XX w. rozpoczęła się dynamiczna rozbudowa miasta o charakterze letniskowym, związana z otwarciem w 1862 r. stacji Kolei Warszawsko-Petersburskiej, która umożliwiła szybki dojazd z Warszawy.

Ryc. 1. Parowozy na kolei Warszawsko-Petersburskiej opalano początkowo drewnem.

Parowozy na kolei Warszawsko-Petersburskiej opalano początkowo drewnem.

Powstała centralna część dzisiejszego miasta – Zielonka Letnisko. Rozwojowi letniska sprzyjały także malownicze, pokryte lasami wydmy wraz z malowniczą Górą Horową i czystą, idącą zakolami o pięknych brzegach, zacienionych drzewami rzeką Długą. Nazywano ją w końcu XIX wieku i aż do końca pierwszej połowy XX wieku na odcinku Zielonki zarówno potocznie jak i oficjalnie Zoną.

Szybko rozpoczęto budowę domów i pensjonatów, przeważnie drewnianych, tak, że w 1921 r. było ich ok. 75. Właścicielami byli głównie warszawscy kupcy i drobni przemysłowcy, a także urzędnicy carscy. I wojna światowa ominęła wprawdzie Zielonkę, jednak w 1916 r. wielu mieszkańców wywieziono do przymusowej pracy do Niemiec.

Budynki letniskowe

ul. Kolejowa róg ul. Księdza Skorupki

ul. Księdza Skorupki

W 1922 r. lub na początku 1923 r. został zlikwidowany folwark Zielonka (Nutka) i przeprowadzono podział jego terenów na parcele budowlane. Powstał istniejący do dziś szachownicowy układ urbanistyczny Zielonki-Letniska,

Cały obszar po przeniesieniu ok. 1926 r. z gminy Bródno do gminy Marki stanowił wraz z Siwkami jedną osadę po raz pierwszy o wspólnej oficjalnej nazwie Zielonka. W tych latach nastąpił szybki wzrost liczby mieszkańców i postępująca sprzedaż działek.

W 1934 r. przeprowadzona została parcelacja na działki budowlane terenów należących do folwarku Zosinek położonych wzdłuż obecnej ul. Dziennikarskiej.

Zielonka – rok 1947

Cegielnie i produkcja cegły i jej pochodnych na terenach Zielonki

Cegielnia, kiedyś H. Doktorowicza (2016 r.).

Bogate w glinę okolice Marek i Zielonki bardzo sprzyjały takiemu przemysłowi. Najstarszą na terenie obecnej gminy Zielonka była cegielnia Mamki zlokalizowana na terenie nieistniejącej obecnie wsi Mamki. Zakład zlikwidowano razem z wsią w czasach, gdy powstawał poligon artyleryjski. W okresie międzywojnia na terenie Zielonki działała Cegielnia Towarzystwa Akc., na terenie Arkuszewa (obecnie rejon osiedla Wolności i ul. Przemysłowej) – eksploatowano złoża w starych gliniankach „Henryków” – na kolonii Henryków – Henryka Doktorowicza i Halpera (Nowa Zielonka) ul. Ceglana 24, złoża m. in. za starą częścią cmentarza, a obecną obwodnicą S8. Wszystkie cegielnie zostały zdewastowane w czasie wojny.

Zielonka Bankowa

W pierwszej połowie XIX wieku przy drodze wiodącej od traktu do karczmy Mokry Ług, powstała wieś opisywana na mapach jako Zielonka, a już przed 1920 rokiem nazywana Zielonką Bankową.

Przed wojną tereny te parcelował bank przejąwszy je za długi ówczesnych właścicieli folwarku stąd nazwa Zielonka Bankowa.

Jeszcze w końcu lat dwudziestych rozdzielona była na trzy części. Od poligonu do ul. Wilsona (obecnej) rozciągała się Zielonka Bankowa-Wieś. Tereny pomiędzy ul. Wilsona a lasem dzieliły się na obszar położony bliżej szosy noszący jeszcze dawną nazwę "Folwark Zielonka-Nutka" należący do Ottokara Brzozy-Brzeziny i drugi, położony dalej, sięgający do granicy miejscowości i nazywany Brzezinką.

Stacja Zielonka Bankowa

zmodernizowana w latach 2015-2017

Zielonka w okresie II wojny światowej

LOTNISKO POLOWE

W czasie działań wojennych 1939 r. z polowego lotniska, założonego na poligonie w pobliżu obecnych ogródków działkowych, startowały samoloty biorące udział w obronie Warszawy. Było to ok. 40 maszyn P11c, jedną z nich pilotował lotnik pochodzący z Zielonki por. Piorunkiewicz.

RUCH OPORU

Już w 1939 r. zaczął tworzyć się w Zielonce zorganizowany ruch oporu. Powstały Związek Oficerów Rezerwy, Związek Strzelecki, Służba Zwycięstwu Polski. W 1940 r. utworzono Związek Walki Zbrojnej, którego jednym z organizatorów był leśniczy Henryk Halstrop. Mieszkańcy Zielonki tworzyli 1 kompanię i część 3 kompanii rejonu "Celków". Liczba konspiratorów zwiększyła się jeszcze po przekształceniu Z.W.Z. w Armię Krajową. Część mieszkańców Zielonki należała do różnych ugrupowań A.K. w Warszawie.

Ciekawostki z życia Zielonki

Historia edukacji w Zielonce prowadzi do 1918 roku i “kompletów” prowadzonych z pobudek patriotycznych.

Pierwsza siedziba szkoły mieściła się w prywatnym domu kpt. Wacława Olbrychta przy ulicy Mickiewicza 3.

W 1920 roku przeniesiono oddział do domu państwa Kraszewskich przy ulicy Sienkiewicza i stworzono szkołę wieloddziałową.

dom przy ulicy Sienkiewicza
(już nieistniejący)

W 1926 r. powstał na terenie znacznie powiększonego poligonu **Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia**. Na użytek poligonu artyleryjskiego i Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia działała wąskotorowa kolejka o trakcji spalinowej. Jej linia rozpoczynała się przy stacji kolejowej, prowadziła przez ul. Kolejową i kończyła na terenie poligonu. Później rozbudowano linię “wąskotorówki” i bocznicę.

W czasie okupacji tory zostały zdemontowane przez Niemców i sowieckie jednostki.

Na początku lat pięćdziesiątych rozpoczęto przystosowanie poligonu dla potrzeb wojskowej placówki badawczej. Zbudowano linie wąskotorówki wykorzystując w miarę możliwości stare nasypy.

Ryc. 5. Lokomotywa WLi 75-33 z 1965 r. używana na Wojskowej Kolei Wąskotorowej w Zielonce, obecnie wyeksponowana na stacji Bieszczadzkiej Kolejki Leśnej w Cisnej Majdanie (fot. Autor, jesień 2015 r.).

Ryc. 13. Wagon kryty z Wojskowej Kolei Wąskotorowej w Zielonce znajdujący się obecnie w zbiorach Muzeum Kolei Wąskotorowej w Sochaczewie (fot. Autor, lato 2008 r.).

Likwidację kolei wąskotorowej
rozpoczęto w 1990 roku.

Ryc. 2. Dawne magazyny uzbrojenia w Zielonce,
tzw. strefa T-1, którą obsługiwała kolej wąskotorowa
(fot. Autor, jesień 2015 r.).

Ryc. 3. Magazyn amunicji w tzw. strefie T-1 w Zielonce z widoczną rampą kolejki
(fot. Autor, jesień 2015 r.).

rozebrane torowisko wąskotorówki

W 1931 r. powstała w Zielonce szkoła powszechna, umieszczona w specjalnie wzniesionym dwupiętrowym budynku, w którym i obecnie mieści się Szkoła Podstawowa nr 1.

W 1932 założone zostało Towarzystwo Przyjaciół Zielonki, jego prezesem był kierownik szkoły Ryszard Siewierski.

Wzrost liczby mieszkańców stworzył możliwość i potrzebę wzniesienia kościoła i utworzenia. własnej parafii. Inicjatorem tej idei był ks. Bolesław Jagiełłowicz, kapelan Schroniska dla Nauczycieli. Dzięki jego staraniom powstał w 1936 r. Komitet Budowy, teren ofiarowała rodzina Kulczyckich, w 1938 roku ukończono prezbiterium, a w 1939 utworzono parafię. W 1935 r. dawny budynek folwarczny przejęły na swą siedzibę s. Dominikanki-Misjonarki.

Kościół Matki Bożej Częstochowskiej w Zielonce

3 maja 1937 roku został poświęcony kamień węgielny.

Kościół został zaprojektowany przez Stanisława Borylskiego i Stanisława Kwiecińskiego.

29 czerwca 1938 roku zostały poświęcone: prezbiterium, zakrystia i kaplica

6 listopada 1939 roku została założona (erygowana) parafia Matki Bożej Częstochowskiej w Zielonce przez arcybiskupa Stanisława Galla.

W czasie II wojny światowej budowa świątyni została wstrzymana, a kościół uległ częściowemu zniszczeniu.

W latach 1947-1975 zbudowano trzy nawy. W latach 1975-1986 została wzniesiona wieża kościelna.

Powódź 1977 r

1964r. otwarto drugą szkołę podstawową w Zielonce i równocześnie oddano do użytku jej gmach.

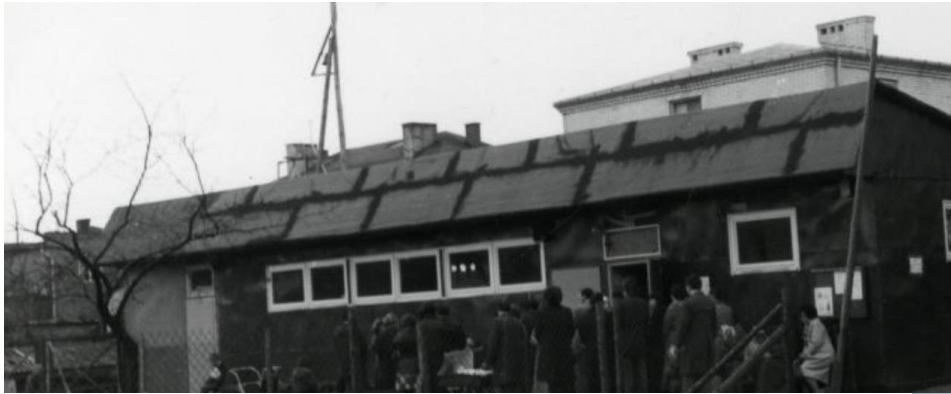

W roku 1963 powstał Zespół Szkół Zawodowych w Zielonce prowadzący od 1990 r. także Liceum Ogólnokształcące. Wielki gmach z obszerną aulą, salą gimnastyczną i warsztatami oddano do użytku w 1979 r.

Powstały po wojnie Urząd Pocztowy przeniósł się w 1990 r. do nowo wzniesionego budynku.

1 czerwca 1984 została założona parafia Św. Jerzego w Zielonce Bankowej

Kościół został zaprojektowany przez dr inż. Michała Sandowicza i mgr inż. Romana Świstaka.

Budowa rozpoczęła się jesienią 1980 roku od salki katechetycznej i drewnianej kaplicy, w której na początku roku szkolnego 1980/81 odprawiono pierwszą Mszę Św. Wtedy to również rozpoczęto kopanie fundamentów pod budowę kościoła i plebanii.

Kościół zbudowano w latach 1980 – 2000. Kamień węgielny wyjęty z bazyliki Św. Jana w Warszawie wmurował i poświęcił bp Jerzy Modzelewski 21 września 1985 r., święcąc jednocześnie mury budynku sakralnego.

Ośrodek Zdrowia utworzony w pierwszych latach po wojnie w starym domu przy ul. Kopernika otrzymał w 1985 r. własny obszerny gmach z pracowniami specjalistycznymi i apteką.

Budynek dawnego ośrodka zdrowia przy ulicy Kopernika. W latach 1944/45 mieścił się tu Sztab Dywizji Kościuszkowskiej, która w marszu pościgowym za cofającymi się wojskami niemieckimi szła do Berlina.

obecny budynek przy ulicy Mickiewicza

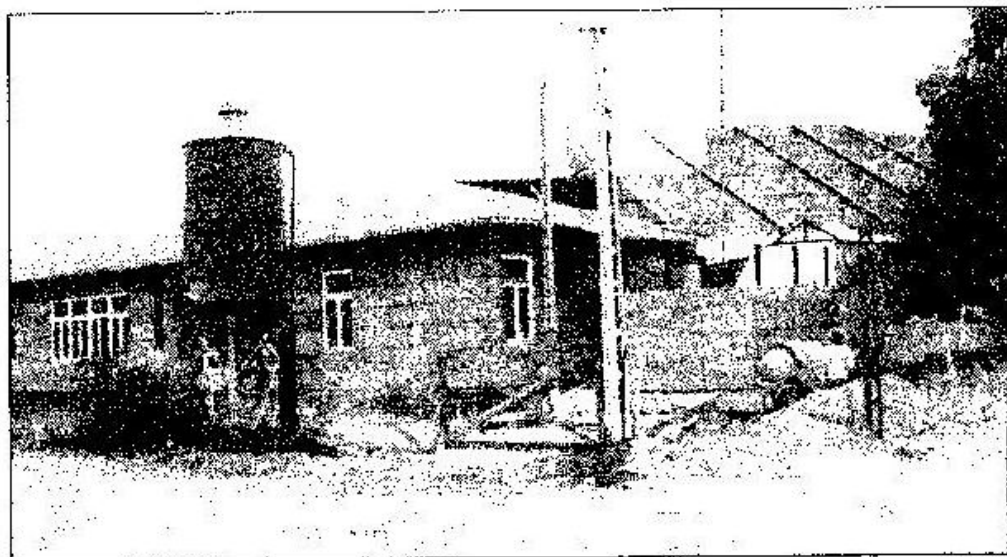
W 1992 r. został oddany do użytku obszerny budynek Miejskiego Ośrodka Kultury, mieszczący obok pracowni dość dużą salę widowiskowo-wielofunkcyjną.

Ośrodek Kultury i Sportu w Zielonce,
Łukasińskiego Waleriana 1/3,

I oto w Zielonce powstała trzecia w historii miasta szkoła podstawowa

Nowa szkoła została zbudowana w bardzo szybkim tempie. Od wmurowania kamienia węgielnego do ostatecznego odbioru budowy w dniu 8.01.1996 r. upłynęło niespełna 14 miesięcy. Budowa była oddawana w czterech etapach. Na rozpoczęcie roku szkolnego gotowa była część przeznaczona dla dzieci młodszych, po 6 kolejnych tygodniach zespół dla dzieci starszych. Z końcem listopada 1995 r. można było korzystać z sali gimnastycznej, natomiast 8.01 przejęta została część z kuchnią i stołówką.

Budynek szkoły postawiono na terenie ogródków działkowych.

Dzisiaj szkoła wygląda tak

Mało kto wierzył, że 1-go września 1995 roku rozpocznie tu naukę prawie 300 uczniów. Powstało 14 oddziałów - od klas zerowych do siódmych. W szkole podjęło pracę 18-tu nauczycieli.

Rozpoczęły się lekcje a także zajęcia dodatkowe: język angielski dla klas III - IV, chór, kółko turystyczne, kółko plastyczne i szachowe, ostatnio również SKS. Przy szkole zawiązała się także drużyna zuchowa i harcerska. Odbywają się również liczne zajęcia odpłatne - rytmika, jęz. angielski dla klas 0 - II, nauka gry na instrumentach elektronicznych, zajęcia taneczne, aerobik. Dużą popularnością cieszy się sala gimnastyczna, która jest wynajmowana na zajęcia sportowe towarzyskie i rodzinne.

Zielonka dziś

Zielonka – miasto położone w województwie mazowieckie, w powiecie wołomińskim, w gminie Zielonka. W skład miasta Zielonka administracyjnie wchodzi 4 części, m.in.: Zosinek, Bankówka, Siwki, Kobyłak. Do Zielonki należy 175 ulic, m.in.: Górna, Ogrodowa, Jarzębinowa, Kaszubska, Świerkowa, Obrońców Warszawy, Leona Szymańskiego Kuli, Mała, Józefa Bema, Plac Jana Pawła II. W najbliższej okolicy znajdują się miejscowości: Turów, Żąbki, Marki, Ossów, Rembertów.

Zielonka ma powierzchnię 79 km² i liczy sobie 17398 mieszkańców (2013). Obszar Naszego Miasta charakteryzuje wyraźny podział pod względem zagospodarowania przestrzennego - tylko zachodnia część jest zurbanizowana (7,5% w stosunku do całej powierzchni gminy), natomiast pozostały teren jest zalesiony.

Stacja Zielonka

Stacja została kompleksowo zmodernizowana w latach
2015-2017

[więcej na temat stacji](#)

Tunel pod trakcją kolejową, ulica Kolejowa.

w trakcie budowy

wiosna 2017 rok

Lokalizacja względem Warszawy

i w powiecie wołomińskim

Prawa miejskie

W 1948 r. Zielonka stała się samodzielną gminą.

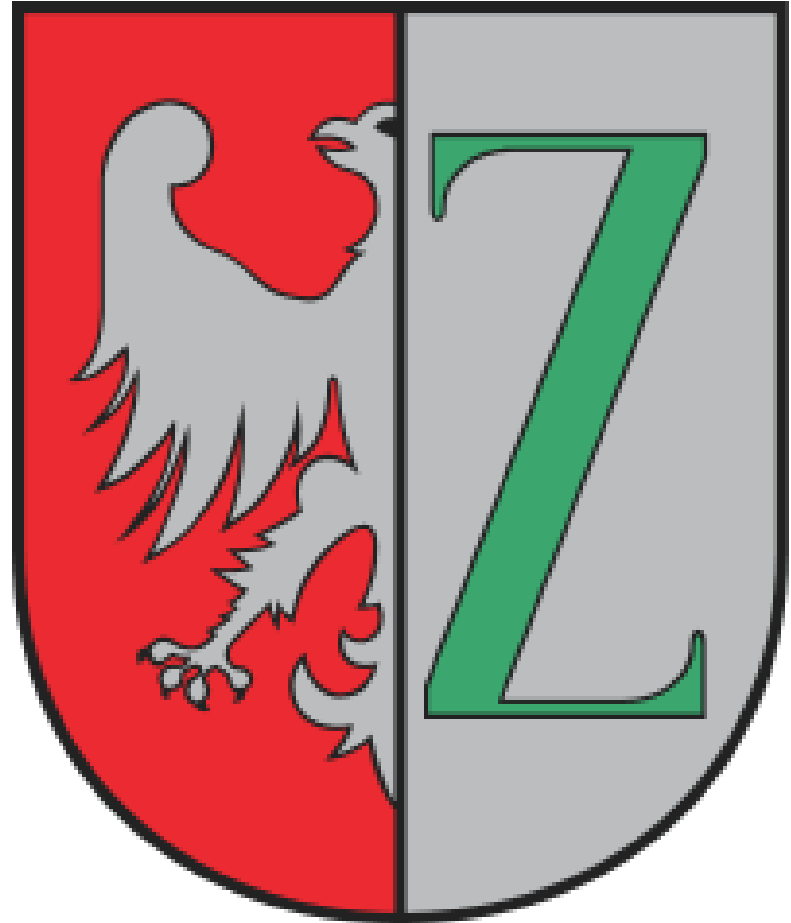
1 stycznia 1956 **Zielonka** otrzymała **prawa** osiedla a 30 grudnia 1960 **prawa miejskie**.

Herb Zielonki

Herb Miasta Zielonka został zatwierdzony uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Zielonce z dnia 28 stycznia 1970 roku na wniosek Prezydium Miejskiej Rady Narodowej. Projektantem herbu był **Janusz Chomiczewski**.

Pole pierwsze symbolizuje ścisłe przywiązanie do Mazowsza. Pole drugie to monogram, litera Z, nawiązujący do nazwy miasta.

Urząd Miejski

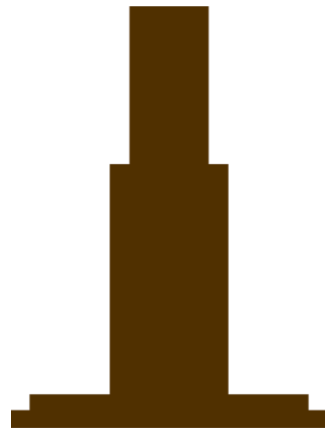
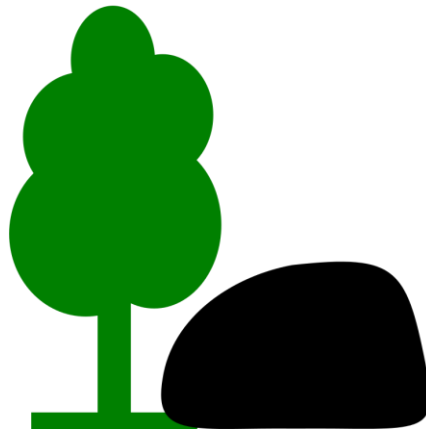
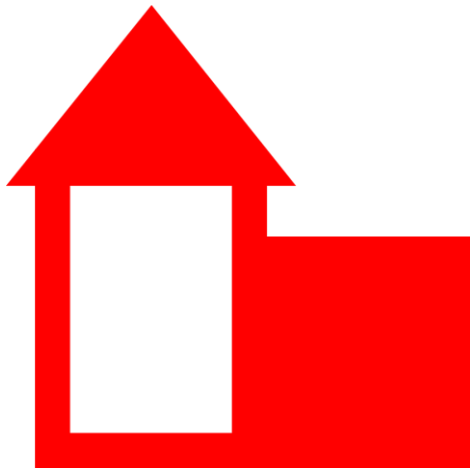

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ZIELONCE

Ochotnicza Straż Pożarna w Zielonce została założona w 1929 roku. W 2013 roku powstała w jej strukturze Grupa Ratownictwa Medycznego, która od tego czasu propaguje ratownictwo medyczne organizując szkolenia dla innych strażaków oraz mieszkańców naszego miasta.

Zabytki Zielonki

Najstarszy budynek mieszkalny w Zielonce

Wśród budynków mieszkalnych Zielonki najstarszy jest niewielki domek przy ulicy Kolejowej 11, mieszczący po wojnie Urząd Gminy.

Jak wskazują na to jego cechy stylowe, został zbudowany w drugiej połowie XVIII wieku.

Wyróżnia się pięknym w formie, czterospadowym dachem mansardowym z kominem pośrodku. Nosi charakter oficyny dworskiej, mógł być jednak samodzielny domem mieszkalnym zarządcy folwarku. Nie można jednak wykluczyć, że obok istniał pierwotnie i budynek dworu. Na tę ostatnią możliwość wskazuje fakt, że w XIX w. rozciągał się za domkiem park, czy też ogród, którego bardzo malowniczą pozostałością jest, był staw z okrągłą wyspą, położony pomiędzy ul. Literacką i Łukasieńskiego. W dniu dzisiejszym staw już nie istnieje a na jego miejscu mieszczą się prywatne posesje.

Budynek starej gminy, siedziba Policji przy ul. Kolejowej 11. Obecnie budynek Muzeum Zielonki. Fot. Archiwum Zielonki

Dawna cukiernia przy ulicy Literackiej 7 (1977 rok)

Cukiernia ta wynajmowała łódki pływające po stawie z wyspą, na której grała orkiestra. Dawła tu swoje koncerty orkiestra Ochotniczej Straży Pożarnej i dość częste były występy artystów scen warszawskich.

i staw, który już nie istnieje

Wartość architektoniczną ma gmach dawnego Schroniska dla Nauczycielek, mieszczący obecnie Dom Pomocy Społecznej (ul. Poniatowskiego 29).

Górujący nad Zielonką dom to jedna z najpiękniejszych budowli okolicy. Zbudowany w 1902 r. na gruncie podarowanym przez jedną z byłych nauczycielek – Agnieszkę Helwich. Jego projektantem był wybitny polski architekt przełomu XIX i XX w. Stefan Szyller (m. in. twórca gmachu Politechniki Warszawskiej i architektonicznej oprawy Mostu Poniatowskiego). Czterokondygnacyjny, neogotycki budynek, doskonały w proporcjach, bryle i detalu, z pięknie rozwiązaną wielką kaplicą wznosi się na wysokiej wydmie. Wokół niego rozciąga się część starego kompleksu parkowego ze stawem.

Schronisko dla nauczycielek w 1902 r. Fot. Archiwum Zielonki

W czasie Powstania Listopadowego nieopodal stał budynek, nazywany Szwalnią, w którym szyto mundury dla polskich wojsk.

Dom pomocy społecznej w Zielonce - ogród

Wysokie walory architektoniczne ma wpisana do rejestru zabytków murowana willa przy ul. Sienkiewicza 20. Zbudowana w 1898 r., wchodziła w skład folwarku Nutka.

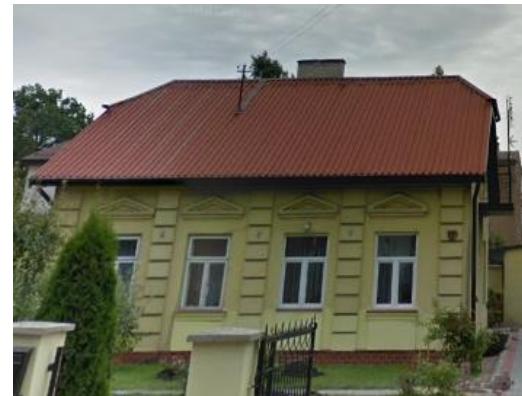
Willa Tadmira umiejscowiona na działce przy korycie rzeki Długa, wybudowana w dwudziestoleciu międzywojennym (ul. Lipowa)

Willa z datą budowy 1930 r. W elewacji frontowej balkony wsparte na słupach.

Willa w stylu dworowym ul. Zaulek

przykład murowanej, letniskowej zabudowy przy ulicy Ks. Skorupki

Pewne cechy architektury Szyllera ma tzw. dom Brockmana przy ul. Poniatowskiego

Willa w stylu dworowym ul. Wolności

MIEJSCA PAMIĘCI

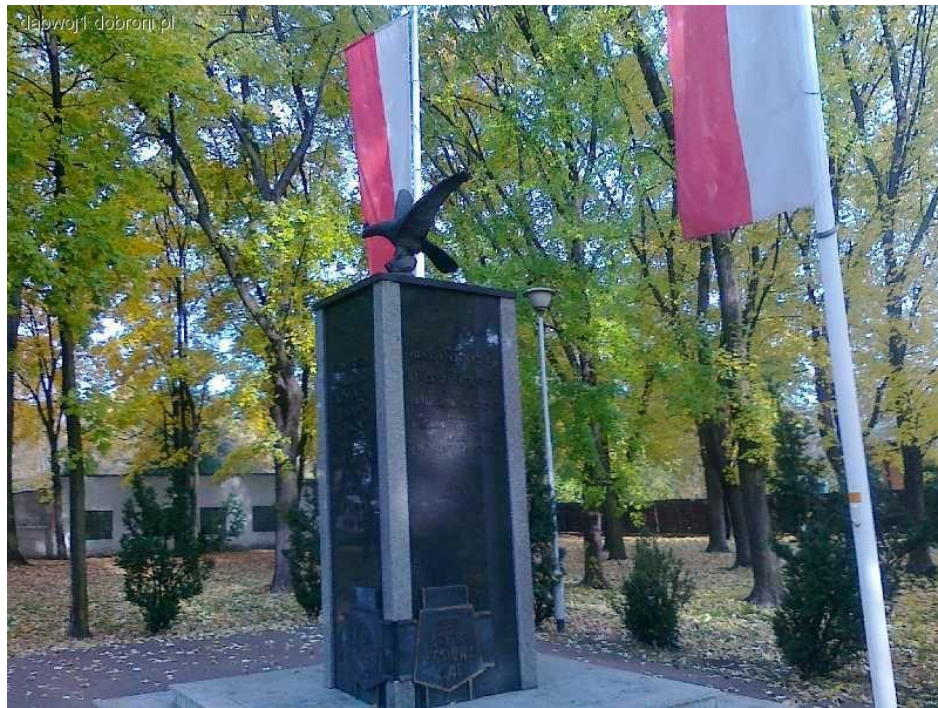

Pomnik Rota

W lesie nieopodal stacji Zielonka Bankowa, znajduje się pomnik zamordowanych harcerzy i mieszkańców Zielonki. Pomnik upamiętnia wydarzenia z dnia 11 listopada 1939 roku, z czasów początku okupacji hitlerowskiej. Kilkoro harcerzy rozwiesiło w Zielonce plakaty ze słowami "Roty" Marii Konopnickiej. W odwecie Niemcy ujęli i wywieźli do lasu harcerzy oraz przypadkowych mieszkańców Zielonki, a następnie dokonali na nich egzekucji.

O wydarzeniach z tamtego czasu opowiada film pt. "11 listopada" nakręcony przez harcerzy. Za realizację filmu Kamil Kulczycki oraz Urszula Szałata otrzymali w 2008 roku nagrodę Towarzystwa Przyjaciół Zielonki w kategorii "Wydarzenie Roku 2008".

Pomnik poświęcony żołnierzom AK z II Rejonu „Obroży” o kryptonimie "Celków". (ul. Kolejowa)

Napis brzmi: "Żołnierzom Armii Krajowej Rejonu II Celków i mieszkańcom Zielonki w latach 1939-1956".

Pomnik na Kruczk

Pomnik upamiętniający miejsce, w którym w roku 1944 niemieccy okupanci dokonali masowych egzekucji, mieszkańców Zielonki Marek, Pustelnika i Strugi

Tablica „Wypędzonych” przy ulicy Mickiewicza

Tablica jest pamiątką tragicznych wydarzeń, mających miejsce 5 września 1944 roku, kiedy to w wyniku działań wojennych i przesuwania się frontu, hitlerowcy wypędzili z Zielonki wszystkich jej mieszkańców. Wypędzeni trafili najpierw do obozu przejściowego w Pruszkowie, a następnie do obozów koncentracyjnych i prac przymusowych w III Rzeszy. Wielu mieszkańców straciło życie, albo nigdy nie wróciło już do rodzinnego miasta.

Kamień upamiętniający jedną z ostatnich bitew Insurekcji Kościuszkowskiej (park Dębinki)

Jesienią 26 października 1794 roku, w pobliżu Zielonki, została stoczona przedostatnia wielka bitwa Powstania Kościuszkowskiego.

krzyż upamiętniający przemarsz wojsk Napoleona w 1806 r. przez rzekę Długą na Moskwę.

Kaplica „Cudu nad Wisłą”

Upamiętniająca poległych w zwycięskiej Bitwie Warszawskiej żołnierzy polskich. Na cmentarzu obok kaplicy znajduje się dziewięć mogił oraz pamiątkowy obelisk.

Muzeum Zielonki (ul.Kolejowa)

prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Zielonki

Główną ekspozycję w największej sali stanowi temat lotniska wojskowego w Zielonce z okresu II wojny światowej.

Część ekspozycji w Muzeum Zielonki poświęcona jest również odkrywcy Afryki Leopoldowi Janikowskiemu, Insurekcji Kościuszkowskiej, a także okresowi II wojny światowej w Zielonce i działaniom Armii Krajowej na tym terenie.

Miejsca do rekreacji

Zielonka nadal jest popularną, podwarszawską miejscowością rekreacyjną ze względu na łatwy i szybki dojazd i piękne krajobrazowo okoliczne lasy, należące do Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W pobliżu znajdują się rezerваты przyrody: „Bagno Jacka” i „Horowe Bagno”. Na terenie miasta jest kilkadziesiąt okazałych drzew – pomników przyrody. W większości są to dęby, niektóre z nich mają obwód przekraczający 400 cm. Atrakcję stanowią również duże glinianki pozostałe po Zakładach Ceramiki Budowlanej.

Rzeka Długa

Rzeka Długa jest rzeką nizinną, przepływającą przez Równinę Wołomińską w woj. mazowieckim. W dolnym biegu, poniżej Marek znana jako Kanał Markowski. Jej długość wynosi ok. 47 km, a większymi dopływami są Czarna Struga i Zonza.

Glinianki

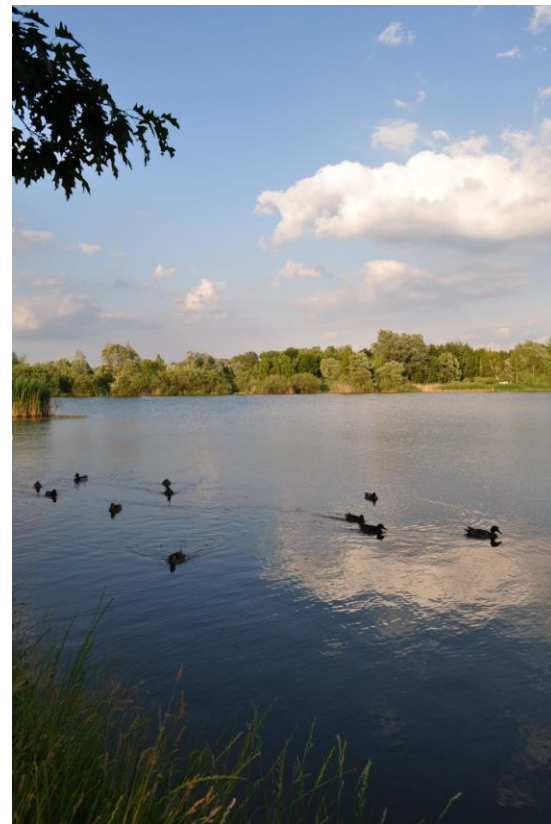

Nad brzegami
glinianek ornitologzy
naliczyli
występowanie
kilkudziesięciu
gatunków ptaków (z
rzadkich zimorodek i
bączek).

Glinianki w Zielonce to raj dla wędkarzy i osób uprawiających sport. W lecie funkcjonuje tutaj strzeżona plaża.

Glinianki są zbiornikami wodnymi o głębokości od 3 do 5 m. Wypełniają je wody podziemne, uzupełniane wodami ze spływu powierzchniowego.

Czarny Staw (Jezioro Czarne)

dziś to płytkie jezioro borowinowe położone w Markach, blisko granicy z Zielonką.

Czarny Staw w latach 30. XX wieku. Fot. Archiwum Zielonka

Czarny Staw bogaty w złoża borowiny był kiedyś uzdrowiskiem i przyjeżdżali tu najbogatsi ludzie. Można było między innymi popływać gondolami.

Góra Horowa 1968 rok

Horowa Góra

Horowe Bagno

oraz tereny leśne

Piękno Zielonki utrwalone na zdjęciach wykonanych przez uczniów Szkoły Podstawowej nr 3

Zielonka z innej perspektywy

*Ślicznie
dziękuję!!!*

Pozdrawiam i życzę dobrego dnia

prezentację przygotowała

Ewa Uszyńska

ŹRÓDŁA:

- https://www.zielonka.pl/strona-237-historia_zielonki.html
- <http://polskaniezwykla.pl/web/place/25736,zielonka-pomnik-rozstrzelanych-za-rote.html>
- <https://zielonka.naszemiasto.pl/zielonka-miasto-z-piecioma-gliniankami/ar/c3-1915041>
- <https://mazowsze.szlaki.pttk.pl/568-pttk-mazowsze-miasto-zielonka>
- https://tustolica.pl/zielonka-ma-swoje-muzeum_68169
- <http://www.powiat-wolominski.pl/info/zawartosc/177>
- <http://www.mwfc.pl/>
- <http://zielpl13.pro-linuxpl.com/>
- <https://dawny.pl/moje-spotkanie-z-piecem-zarys-historii-zakladow-ceramiki-budowlanej-w-zielonce-i/>
- <http://docplayer.pl/18639907-Fotografie-nie-licza-sie-z-czasem-zielonka-w-fotografii-marii-konieczynskiej.html>
- <http://sp1.zielonka.pl/index.php/historia-szkoly/>
- <http://powiat-wolominski.pl/info/zawartosc/177>
- <https://stacjamuzeum.pl/upload/Koleje%20polowe%20%20Sochaczew%202019.pdf>
- https://bg.uwb.edu.pl/pcr/RB/files/RB07_010.pdf
- <https://rygalo.com/2013/08/23/zielonka-rok-1947/>
- Wojskowa Kolej Wąskotorowa na poligonie w Zielonce i Rembertowie pdf.
- wykorzystane zostały zdjęcia z zasobów szkolnych Szkoły Podstawowej nr 3